



## DATOS IDENTIFICATIVOS

### Comunicación: Teoría e historia da comunicación

Materia	Comunicación: Teoría e historia da comunicación			
Código	P04G190V01104			
Titulación	Grao en Publicidade e Relacións Públicas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Román Portas, María Mercedes Doval Avendaño, María Montserrat			
Profesorado	Doval Avendaño, María Montserrat Pouso Torres, Esperanza Román Portas, María Mercedes			
Correo-e	montse.doval@uvigo.es mroman@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	<p>A teoría da comunicación pon os fundamentos intelectuais desde os que deberá ser considerada a teoría da información. Analiza os factores que interveñen no fenómeno da comunicación, especialmente na comunicación pública. Introduce no estudo do fenómeno social da comunicación colectiva. Mostra o contexto socio-político no que se exercen as profesións informativas. Estuda o papel dos medios na sociedade e no sistema político actual, tendo en conta emisores, contidos e audiencias. Trata da importancia que hoxe teñen os procesos de comunicación, o labor mediador que realizan os medios de comunicación ao dar a coñecer a realidade aos cidadáns, a capacidade de influencia que ten o sistema *comunicativo ao penetrar no sistema social.</p> <p>A historia da comunicación estuda a comunicación entendida como resultado da acción dos medios de comunicación nun espazo e tempo concretos. Cun enfoque *diacrónico. Destácase a transcendencia social da comunicación. Nesta parte da materia interesan os procesos e feitos *comunicativos que constitúen un factor fundamental na articulación dos grupos sociais ao longo da historia</p>			

## Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B1	Competencias interpretativa e operativa da comunicación como realidade e como campo de estudo desde o punto de vista humanístico e técnico: coñecemento teórico da comunicación.
B2	Competencia interpretativa da comunicación: capacidade de analizar os elementos da comunicación e xerar os coñecementos nesta disciplina.
B3	Competencia interpretativa do entorno: capacidade para interpretar, analizar e interpretar o entorno económico, político, socio-cultural, tecnolóxico e comunicativo
C2	Competencias socioculturais: Coñecemento dos procesos sociopsicolóxicos que afectan ao desenvolvemento da comunicación en xeral, os específicos da comunicación publicitaria e os propios das relacións cos públicos
D3	Competencias colaborativas: capacidade de adaptación aos obxectivos e valores organizativos e de traballo en equipo

## Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
1. Definición e comprensión teórica e práctica da comunicación e da comunicación colectiva como realidades e como campo de estudo	A1 A3	B2	C2
2. Descrición das características esenciais da comunicación, os seus elementos e os seus resultados, desde o punto de vista *humanístico e técnico.	A3	B1 B2	C2
3. Exame e recoñecemento da relación existente entre a evolución da sociedade no mundo contemporáneo e o ámbito da comunicación.	A1 A3	B3	C2
4. Describir e diagnosticar as cuestións fundamentais da comunicación na sociedade contemporánea	A3	B3	C2
5. Reflexionar sobre os procesos e fenómenos xerados polos medios de comunicación	A3	B2 B3	C2
6. Analizar e interpretar a contorna económica, político, socio-cultural, tecnolóxico e *comunicativo.		B2 B3	C2 D3
7. Analizar os elementos da comunicación e xerar os coñecementos nesta disciplina.	A3	B1 B2	C2
8. Análise, síntese e xuízo crítico sobre as accións *comunicativas. Situar a comunicación e as accións nela implicadas no ámbito da liberdade persoal e da creatividade.			D3
9. Interpretar os contidos das fontes primarias e secundarias dando a opinión propia.		B2	D3
10. Adaptación aos obxectivos e valores organizacionais e de traballo en equipo. Expresarse en público.			D3

### Contidos

Tema	
I. Pensar na Comunicación	1. Teoría da Comunicación e Teoría da Información 2. Disciplinariedade e interdisciplinariedade 3. Investigación e realidade social 4. Técnicas de investigación aplicadas á comunicación
II. Definir a Comunicación	1. Comunicación implícita e explícita 2. Características esenciais da comunicación 3. Os símbolos na comunicación
III. Elementos da Comunicación	1. Sistemas e modelos 2. Modelos básicos para o estudo da Comunicación 3. Comparación de modelos e elementos comúns 4. O ecosistema comunicativo
IV. As accións comunicativas	1. Percepción 2. Interpretación e expresión
V. Perspectivas da Comunicación	1. Perspectiva funcionalista 2. Perspectiva crítica 3. Perspectiva interpretativa
VI. Historia da comunicación I	1. A Escola de Chicago 2. Mass Communication Research 3. Walter Lippmann
VII. Historia da comunicación II	1. Two-step flow 2. Difusión de innovacións 3. Agenda-setting 4. Espiral do silencio
VIII. Historia da comunicación III	A comunicación mediada
IX. Historia da comunicación IV	O novo contexto comunicativo

### Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	20	60	80
Traballos de aula	15	30	45
Seminarios	10	10	20
Probos de resposta longa, de desenvolvemento	5	0	5

\*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

### Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Nestas actividades predomina a transmisión, de forma expositiva, de coñecementos sobre un determinado ámbito profesional. Trabállase fundamentalmente o saber (competencia técnica), aínda que tamén se traballan os outros saberes (saber facer, saber ser e saber estar). O alumnado ten como función tomar apuntamentos, notas, relacionar conceptos, preguntar ao/a docente.

Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión da profesora. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.
Seminarios	Traballo en profundidade dun tema (monográfico). A partir de material audiovisual repasarase a historia da comunicación no século XX.

### Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	O alumnado pode dirixirse ao docente sempre que o desexe coas súas dúbidas e preguntas durante as horas de clase e nas horas de titoría.
Seminarios	O alumnado pode dirixirse ao docente sempre que o desexe coas súas dúbidas e preguntas durante as horas de seminario e nas horas de titoría.
Traballos de aula	O alumnado pode dirixirse ao docente sempre que o desexe coas súas dúbidas e preguntas durante as horas de prácticas e nas horas de titoría.

### Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Traballos de aula	A avaliación dos traballos de aula realizarase por asistencia e o contido dos traballos escritos. Valorarase a corrección na redacción. A asistencia ás sesións prácticas é obrigatoria.	20	A3	B2	D3
Seminarios	A avaliación sobre os seminarios será por asistencia e a presentación dun traballo en equipo. A asistencia aos seminarios é obrigatoria.	10	A3		D3
Probas de resposta longa de desenvolvemento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. O alumnado debe desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que ten sobre a materia.	70	A1 A3	B1 B2 B3	C2

### Outros comentarios sobre a Avaliación

É necesario aprobar tanto a parte teórica como a práctica da materia. A avaliación dos traballos de aula realizarase por asistencia e o contido dos traballos escritos. Valorarase a corrección na redacción. A asistencia ás sesións prácticas é obrigatoria. A avaliación sobre os seminarios será por asistencia e a presentación dun traballo en equipo. Na segunda convocatoria examínase a parte suspensa (teoría e/ou práctica).

### Bibliografía. Fontes de información

- Berganza, M.R.; Ruiz San Román, J. A.; García Galera, C. [et. al.], **Investigar en comunicación : guía práctica de métodos y técnicas de investigación social en comunicación**, McGraw Hill,
- Bourdieu, Pierre, **Sobre la televisión**, Anagrama,
- Katz, Elihu y Lazarsfeld, Paul F., **La Influencia personal : el individuo en el proceso de comunicación de masas**, Hispano Europea,
- Lippmann, W., **La Opinión Pública**, Cuadernos de Langre,
- Martín Algarra, Manuel, **Teoría de la Comunicación: una propuesta**, Tecnos,
- McCombs, M., **Estableciendo la agenda : el impacto de los medios en la opinión pública y en el conocimiento**, Paidós,
- McLuhan, M., **Comprender los medios de comunicación : las extensiones del ser humano**, Paidós,
- Postman, Neil, **Divertirse hasta morir : el discurso público en la era del "show business"**, Ideas (Ediciones de la Tempestad),
- Postman, Neil, **Tecnópolis : la rendición de la cultura a la tecnología**, Galaxia Gutenberg,
- Rodrigo Alsina, Miquel, **Teorías de la Comunicación: ámbitos, métodos y perspectivas**, Castellón: Biblioteca de la Universidad Jaume I,
- Scannell, Paddy, **Media and communication**, SAGE,

### Recomendacións

#### Materias que continúan o temario

Comunicación: Historia da propaganda e a publicidade/P04G190V01204  
Teoría e práctica da comunicación publicitaria/P04G190V01105

#### Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Comunicación: Comunicación escrita/P04G190V01201